

ПОЛОЖЕННЯ
про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної
середньої освіти

I. Загальні положення

1. Цим Положенням визначається порядок проведення державної підсумкової атестації учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів I, II, III ступенів та професійно-технічних навчальних закладів, що проводиться відповідно до статті 34 Закону України «Про загальну середню освіту».
2. Державна підсумкова атестація учнів (вихованців) (далі - атестація) - це форма контролю відповідності освітнього рівня випускників загальноосвітніх навчальних закладів I, II, III ступенів та професійно-технічних навчальних закладів, що надають повну загальну середню освіту, державним вимогам.
3. Атестація включається у структуру навчального року.
4. Контроль за дотриманням вимог до організації та проведення атестації навчальними закладами покладається на місцеві органи управління освітою.

II. Проведення атестації

1. Атестація проводиться з навчальних предметів, перелік яких щороку визначається і затверджується Міністерством освіти і науки України.

Обов'язковою є атестація з української мови.

Учні (вихованці) початкової (4 клас) та основної (9 клас) школи загальноосвітніх навчальних закладів (класів, груп) з навчання мовами національних меншин, які прибули з-за кордону і почали вивчати українську мову в поточному навчальному році, замість атестації з цього предмета можуть за заявою батьків (одного із батьків) або їх законних представників та за рішенням педагогічної ради проходити атестацію з мови навчання.

2. Атестація у навчальних закладах проводиться у письмовій формі.

Завдання для проведення атестації укладаються навчальними закладами відповідно до орієнтовних вимог до змісту атестаційних завдань, затверджених Міністерством освіти і науки України.

3. Атестація може проводитися у формі зовнішнього незалежного оцінювання. У такому випадку порядок її проведення визначається порядком проведення зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти, який встановлюється Кабінетом Міністрів України.

4. Результати атестації оцінюються за 12-бальною шкалою відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 року за № 566/ 19304, та Орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти з предметів інваріантної складової навчального плану, наведених у додатках 1-12 до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 30 серпня 2011 року № 996.

5. Оцінки за атестацію заносяться до Протоколу державної підсумкової атестації за формою, наведеною у додатку до цього Положення, та відповідної шкільної документації (класного журналу, особової справи учня (вихованця), книги обліку і видачі документів про здобуття відповідного рівня освіти); виставляються: у таблиць навчальних досягнень (після закінчення початкової школи); додаток до свідоцтва про базову загальну середню освіту (далі - додаток до свідоцтва); додаток до атестата про повну загальну середню освіту (далі - додаток до атестата), форма яких затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 12 листопада 1997 року № 1260 "Про документи про освіту та вчені звання".

6. Результати атестації не враховуються при виставленні річних оцінок з предметів, з яких учень (вихованець) проходить атестацію.

7. Учням (вихованцям) вечірніх загальноосвітніх навчальних закладів надається право пройти атестацію з усіх предметів, визначених Міністерством освіти і науки України, за місцем навчання.

Учням (вихованцям) вечірніх загальноосвітніх навчальних закладів за їх бажанням як атестація можуть бути зараховані результати зовнішнього незалежного оцінювання з тих предметів, атестація з яких проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

8. Учням (вихованцям) загальноосвітнього навчального закладу I-III ступенів "Міжнародна українська школа" надається право пройти атестацію на територіях країн їх перебування.

9. Учні (вихованці), які хворіла під час проведення атестації, надають медичну довідку, на підставі якої рішенням педагогічної ради загальноосвітнього навчального закладу та відповідним наказом керівника навчального закладу їм надається право пройти атестацію в інші строки.

10. Учням (вихованцям), які не з'явилися для проходження атестації через поважні причини (смерть членів сім'ї чи близьких родичів, надзвичайні ситуації природного та техногенного походження, інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення на атестацію і підтверджуються відповідними документами), рішенням педагогічної ради загальноосвітнього навчального закладу та відповідним наказом керівника навчального закладу надається право пройти атестацію в інші строки.

11. Учням (вихованцям), які тимчасово навчалися за кордоном і повернулися в Україну після проведення атестації, рішенням педагогічної ради загальноосвітнього

навчального закладу та відповідним наказом керівника навчального закладу надається право пройти атестацію в інші строки.

12. У випадку проведення атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання учням (вихованцям), які не пройшли атестацію під час основної сесії згідно з пунктами 9, 10, 11 цього розділу, надається право пройти атестацію під час додаткової сесії зовнішнього незалежного оцінювання.

13. В окремих випадках (призов на військову службу, виїзд на постійне місце проживання за кордон) дозволяється проводити атестацію достроково.

Рішення про проведення і про строки дострокової атестації приймається педагогічною радою навчального закладу на підставі письмової заяви батьків (одного із батьків) або їх законних представників, учнів (вихованців) (у разі досягнення повноліття) та підтвердних документів і затверджується наказом керівника навчального закладу.

14. Учні (вихованці), які проживають на тимчасово окупованій території України та на території проведення антитерористичної операції, проходять атестацію у загальноосвітньому навчальному закладі I-III ступенів "Міжнародна українська школа" або іншому навчальному закладі системи загальної середньої освіти України, що розташований на території, підконтрольній українській владі.

III. Державні атестаційні комісії

1. Державні атестаційні комісії (далі - комісії) створюються в навчальних закладах за погодженням з місцевими органами управління освітою не пізніше ніж за два тижні до початку атестації:

- за освітній рівень початкової загальної середньої освіти - у складі: голова (керівник навчального закладу або його заступник) та вчитель, який викладає в цьому класі;
- за освітній рівень базової, повної загальної середньої освіти - у складі: голова (керівник навчального закладу або його заступник) та члени комісії: учитель, який викладає предмет у цьому класі, та вчитель цього самого циклу предметів.

2. Голови та члени комісій є відповідальними за дотримання порядку проведення атестації та об'єктивність її оцінювання.

3. Головою комісії не може бути керівник навчального закладу (його заступник), який викладає у певному класі предмет, з якого проводиться атестація.

4. За наявності паралельних класів (груп) у навчальному закладі може бути створено декілька комісій з одного предмета.

5. Протоколи засідань комісій про результати атестації та матеріали атестації зберігаються в загальноосвітньому навчальному закладі три роки.

6. Під час проведення атестації, крім членів комісії, можуть бути присутніми особи, уповноважені місцевими органами управління освітою, та представники батьківського комітету (ради) загальноосвітнього навчального закладу. Для цього представникам батьківського комітету (ради) загальноосвітнього навчального закладу необхідно звернутись з письмовою заявою до керівника навчального закладу не менше як за три дні до початку атестації, за розглядом якої видається відповідний наказ керівника навчального закладу.

Під час проведення атестації в одному приміщенні (аудиторії) не можуть бути присутніми більше однієї особи, уповноваженої місцевими органами управління освітою, і більше двох Представників батьківського комітету (ради) загальноосвітнього навчального закладу.

Особи, присутні під час проведення атестації, повідомляють керівника навчального закладу та відповідні органи управління освітою про випадки порушення порядку її проведення й у разі необхідності вносять свої зауваження та пропозиції до протоколу.

7. Втручання у проведення атестації та у визначення її результатів особами, які не є членами комісії, не допускається.

IV. Атестація екстернів

1. Екстерни допускаються до атестації:

- за курс початкової загальної освіти;
- за курс базової загальної середньої освіти, якщо мають документ про відповідний рівень освіти;
- за курс повної загальної середньої освіти, якщо мають свідоцтво про базову загальну середню освіту.

2. Атестацію екстерном за освітній рівень відповідно початкової, базової та повної загальної середньої освіти мають можливість пройти особи, які зараховані на екстернатну форму навчання.

3. Громадяни України, які навчалися й отримали документ про відповідний рівень загальної середньої освіти за кордоном, для отримання документа державного зразка про базову або повну загальну середню освіту проходять атестацію екстерном.

За наявності міжнародних договорів України про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту атестація екстерна не здійснюється, крім випадків, коли на атестації наполягає екстерн.

4. Громадяни України, які навчалися й отримали документ про здобуття ними відповідної середньої освіти за кордоном, можуть на підставі письмової заяви на ім'я керівника навчального закладу та за згодою відповідного органу управління освіти одночасно пройти атестацію екстерном за курс базової та повної загальної середньої освіти.

5. Громадянам України, які проживають на тимчасово окупованій території України та на території проведення антитерористичної операції, надається право пройти атестацію екстерном у навчальному закладі системи загальної середньої освіти України, розташованому на території, підконтрольній українській владі.

V. Звільнення від атестації

1. Від проходження атестації звільняються:

1.1. Учні (вихованці) загальноосвітніх санаторних шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують тривалого лікування, у період їх перебування в цих закладах; спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів); навчально-реабілітаційних центрів; спеціальних та інклюзивних класів загальноосвітніх шкіл та учні, які навчаються за індивідуальною, дистанційною формами (глухі, зі зниженим слухом, сліпі, зі зниженим зором, з порушеннями опорно-рухового апарату, тяжкими порушеннями мовлення, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю).

Такі учні (вихованці) можуть проходити атестацію за заявою батьків (одного із батьків) або їх законних представників.

1.2. Учні (вихованці) за наявності захворювань, наведених у Переліку захворювань, що можуть бути підставою для звільнення учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів від проходження державної підсумкової атестації за станом здоров'я, наведеному у додатку до Інструкції про звільнення від проходження державної підсумкової атестації учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів за станом здоров'я, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства охорони здоров'я України від 01 лютого 2013 року № 72/78, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 18 лютого 2013 року за № 288/22820.

Таким учням (вихованцям) необхідно подати за місцем навчання такі документи:

- заяву батьків (одного із батьків) або їх законних представників;
- висновок лікарсько-консультативної комісії, закладу охорони здоров'я за місцем спостереження дитини.

1.3. Учні (вихованці), які перебувають у соціальних відпустках відповідно до статей 17, 18-1 Закону України "Про відпустки".

Таким учням (вихованцям) необхідно додатково подати за місцем навчання такі документи:

- довідку, видану жіночою консультацією для жінок, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами;
- заяву учнів (вихованців) (у разі досягнення повноліття), які перебувають у відпустці для догляду за дитиною.

1.4. Учні (вихованці) випускних класів, які беруть участь у спортивних змаганнях, конкурсах, виставках, що мають статус міжнародних відповідно до законодавства України і відбуваються під час проведення атестації.

1.5. Учні (вихованці), які проживають у зонах стихійного лиха, інших надзвичайних станів, що ускладнюють проведення атестації, за рішеннями Міністерства освіти і науки України або місцевих органів управління освітою.

2. Учням (вихованцям), звільненим від атестації відповідно до пункту 1 цього розділу, у таблиць навчальних досягнень (після закінчення початкової школи), додаток до свідоцтва, додаток до атестата за атестацію робиться запис: "звільнений(а)".

3. Учасники тренувальних зборів з підготовки до олімпіад, турнірів, змагань, конкурсів, що мають статус міжнародних відповідно до законодавства України і відбуваються під час проведення атестації, звільняються від атестації.

У додаток до свідоцтва, додаток до атестата виставляється оцінка за атестацію 12 балів з того предмета, з якого учні (вихованці) брали участь у тренувальних зборах (за винятком предметів, атестація з яких проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання), з інших предметів виставляються оцінки за атестацію за результатами річного оцінювання.

4. Учасники міжнародних предметних олімпіад та фінальних етапів турнірів, конкурсів, які мають статус міжнародних відповідно до законодавства України, та учасники IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад звільняються від атестації з предметів, з яких вони стали переможцями у відповідних випускних класах (за винятком предметів, атестація з яких проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання).

У додаток до свідоцтва, додаток до атестата з таких предметів виставляється оцінка за атестацію 12 балів.

5. Учасники III етапів Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт Малої академії наук (у відповідних випускних класах) звільняються від атестації з предметів, які є базовими для оцінювання навчальних досягнень учнів під час конкурсу (за винятком предметів, атестація з яких проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання).

У додаток до свідоцтва, додаток до атестата з таких предметів виставляється оцінка за атестацію 12 балів.

6. Учні (вихованці) навчальних закладів системи загальної середньої освіти, які у поточному навчальному році отримали сертифікат (диплом) міжнародного мовного іспиту з іноземної мови рівня B-1 для загальноосвітніх навчальних закладів та рівня B-2 для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов, звільняються від атестації з цих предметів. Результати зазначених іспитів зараховуються як результати атестації. Перелік міжнародних мовних іспитів щороку визначається Міністерством освіти і науки України. У додаток до атестата з цих предметів виставляється оцінка за атестацію 12 балів.

7. Підставою для звільнення від проходження атестації є рішення педагогічної ради навчального закладу, на основі якого видається наказ керівника навчального закладу.

VI. Апеляційні комісії. Подання та розгляд апеляцій

1. Апеляційні комісії створюються у відповідних місцевих органах управління освітою з кожного предмета, з якого атестація проводиться у навчальних закладах.

Чисельність і склад апеляційних комісій затверджуються наказом керівника відповідного органу управління освітою.

Повторна атестація апеляційними комісіями не проводиться.

2. Для оскарження процедури проведення та результатів атестації до районної (міської) апеляційної комісії подається апеляційна заява протягом трьох робочих днів після оголошення результатів атестації.

3. Апеляційну заяву подають учні (вихованці) (у разі досягнення повноліття), їх батьки (один із батьків) або їх законні представники.

4. Розгляд апеляційних заяв здійснюється апеляційними комісіями у триденний строк із дати надходження апеляційної заяви.

5. Апеляційна комісія за наслідками розгляду апеляційних заяв може прийняти такі рішення:

- відмовити в задоволенні апеляційної заяви через недостатність підстав (порушення процедури проведення та оцінювання) для зміни результату;
- задовольнити апеляційну заяву.

У разі задоволення апеляційної заяви апеляційною комісією приймається рішення щодо зміни оцінки за атестацію.

Результати розгляду апеляційної заяви оформлюються протоколом засідання апеляційної комісії, на підставі якого видається наказ місцевого органу управління освітою.

6. Рішення районної (міської) апеляційної комісії є остаточним.

Директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Ю. Г. Кононенко